

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การส่งเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เมื่อผู้ประกันตน
รายดังกล่าวได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙
แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

สำนักงานประกันสังคม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๖๐๗/๑๑๑๕๑ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยรัฐบาลมีนโยบายที่จะบูรณาการกองทุนการออมแห่งชาติเข้ากับกองทุนประกันสังคมเพื่อให้บุคคลที่จะสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติมาสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และโดยที่พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่ได้กำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบให้ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แต่สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยกำหนดให้รัฐบาลร่วมจ่ายเงินสมทบกับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ จึงมีปัญหาข้อกฎหมายว่าผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙ สามารถส่งเงินสมทบต่อในฐานะผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้หรือไม่ เนื่องจากพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่มีบทบัญญัติให้ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ สิ้นสุดลง มีเพียงมาตรา ๑๖ ที่กำหนดให้สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนสิ้นสุดลงในสามกรณี คือ (๑) ตาย (๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙ และ (๓) เมื่อแสดงความจำนงต่อสำนักงานว่าไม่ประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนอีกต่อไป ทั้งนี้ การสิ้นสุดแห่งสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตาม (๒) และ (๓) มิให้ใช้บังคับกับกรณีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพและกรณีชราภาพ สำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๙ รัฐบาลจ่ายเงินสมทบให้กับผู้ประกันตนดังกล่าวด้วย

สำนักงานประกันสังคมจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายว่า ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙ สามารถส่งเงินสมทบต่อในฐานะผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานประกันสังคม โดยมีผู้แทนกระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานประกันสังคม) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันมีผู้ประกันตนที่เคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แล้วต่อมาได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แต่ยังคงส่งเงินสมทบต่อในฐานะเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ จำนวนประมาณห้าหมื่นคน แต่ในการจ่ายประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตนดังกล่าวเนื่องจากมาตรา ๑๘ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีใดกรณีหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และในพระราชกฤษฎีกานี้ในกรณีเดียวกัน ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนที่มากกว่าได้เพียงกรณีเดียว โดยยกเว้นมิให้นำมาใช้บังคับกับสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพเพียงกรณีเดียว ดังนั้น ในการจ่ายประโยชน์ทดแทนให้แก่ผู้ประกันตนดังกล่าวจึงจ่ายได้เพียงทางเดียวเท่านั้น สำหรับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพสำนักงานประกันสังคมจะนำเงินในส่วนที่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้สะสมไว้มาจ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนนั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และไม่ประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้แยกการเป็นผู้ประกันตนออกเป็น ๒ ระบบ กล่าวคือ ผู้ประกันตนในระบบบังคับตามมาตรา ๓๓ และผู้ประกันตนในระบบสมัครใจตามมาตรา ๔๐

ผู้ประกันตนในระบบบังคับตามมาตรา ๓๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ นั้น ครอบคลุมกลุ่มลูกจ้างซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ ตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และยักรวมถึงกรณีที่ยังคงเป็นลูกจ้างต่อไปหลังจากที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง ด้วย ผู้ประกันตนในระบบบังคับตามมาตรา ๓๓ นี้ หากสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จะสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๓๘ (๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ แต่ในกรณีที่ได้อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือนและประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป กฎหมายเปิดโอกาสให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานประกันสังคมภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓๙^๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม

^๑ มาตรา ๓๓ ให้ลูกจ้างซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์เป็นผู้ประกันตน ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนอยู่แล้วตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และยังเป็นลูกจ้างของนายจ้างซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตนต่อไป

^๒ มาตรา ๓๘ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ สิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกันตนนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๓๙ ผู้ใดเคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ โดยจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน และต่อมาความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ (๒) ถ้าผู้นั้นประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน (มีต่อหน้าถัดไป)

พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และหากได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓^๕ อีก ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๔^๖ ก็จะสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๔๑ (๒)^๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยในส่วนของ การจ่ายเงินสมทบจะเป็นไปตามมาตรา ๔๖^๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔^๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ต้องส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย

ให้ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละครั้งภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งซึ่งไม่ส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสาม ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๗มาตรา ๔๑ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๔ สิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกันตนนั้น

๑. ฯลฯ

๒. ฯลฯ

(๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ อีก

๑. ฯลฯ

๒. ฯลฯ

มาตรา ๔๖ ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย และกรณีคลอดบุตร ฝ่ายละเท่ากันตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงานตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

สำหรับการประกันตนตามมาตรา ๓๔ ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุน โดยรัฐบาลออกหนึ่งเท่าและผู้ประกันตนออกสองเท่าของอัตราเงินสมทบที่แต่ละฝ่ายต้องออกตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง และวรรคสอง

การกำหนดอัตราเงินสมทบตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กำหนดโดยคำนึงถึงประโยชน์ทดแทนและค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานตามมาตรา ๒๔

ค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แต่ละคน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนแต่ละคนสำหรับเศษของเงินสมทบที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าสิบสตางค์ขึ้นไปให้นับเป็นหนึ่งบาท ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง ในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายรายให้คำนวณเงินสมทบจากค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างแต่ละราย

มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๗๓ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

(มีต่อหน้าถัดไป)

ผู้ประกันตนในระบบสมัครใจตามมาตรา ๔๐^๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ นั้น ครอบครัวกลุ่มบุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ ที่จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนได้โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงานประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง โดยในส่วนของการจ่ายเงินสมทบและสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนจะเป็นไปตามมาตรา ๗^{๑๐} และมาตรา ๘^{๑๑} แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งออกตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และมาตรา ๑๖ (๒)^{๑๒} แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้กำหนดให้สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ สิ้นสุดลงเมื่อได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙

ด้วยบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมข้างต้น จึงเห็นได้ว่ากฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมได้แยกระบบผู้ประกันตนในระบบบังคับกับผู้ประกันตนในระบบสมัครใจ โดยมีเจตนารมณ์ที่จะให้บุคคลทั้งที่เป็นลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ และที่มีลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ สามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้โดยทั่วถึงกัน โดยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการเป็นผู้ประกันตนทั้งในระบบบังคับและระบบสมัครใจด้วยในขณะเดียวกัน ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นแล้วจะเป็นภาระแก่ผู้ประกันตนในการส่งเงินสมทบ และเป็นภาระแก่รัฐถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม โดยกำหนดให้รัฐบาลร่วมจ่ายเงินสมทบให้กับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ด้วย ดังนั้น ตามกรณี

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๘)

(๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙

^๙มาตรา ๔๐ บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ โดยให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน

หลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

^{๑๐}มาตรา ๗ สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละหนึ่งร้อยบาทมีดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

^{๑๑}มาตรา ๘ สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละหนึ่งร้อยห้าสิบบาทมีดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

^{๑๒}มาตรา ๑๖ สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙

(๓) แสดงความจำนงต่อสำนักงานว่า ไม่ประสงค์เป็นผู้ประกันตนต่อไป

การสิ้นสุดแห่งสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตาม (๒) และ (๓) มิให้ใช้บังคับกับกรณีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพและกรณีชราภาพ

ที่หาหรือมานี้ แม้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จะมีได้กำหนดให้ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ สิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกันตนดังกล่าวได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓^{๑๓} หรือมาตรา ๓๙^{๑๔} ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมในการแยกผู้ประกันตนในระบบบังคับตามมาตรา ๓๓ กับผู้ประกันตนในระบบสมัครใจตามมาตรา ๔๐^{๑๕} ประกอบกับบทบัญญัติในมาตรา ๔๐ ที่กำหนดให้บุคคลที่จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ จะต้องมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ นั้น จึงเป็นการกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ไว้ในเบื้องต้นแล้วว่าผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ จะต้องไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ดังนั้น การที่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ รายใดได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จึงเป็นเหตุให้ผู้ประกันตนรายนั้นขาดคุณสมบัติที่จะเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ อีกต่อไป รวมทั้งเมื่อพิจารณามาตรา ๑๖ (๒)^{๑๖} แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่กำหนดว่า สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนสิ้นสุดลงเมื่อได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙ นั้น ก็ย่อมแสดงชัดแจ้งว่า การเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ต้องสิ้นสุดลง จึงให้สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนสิ้นสุดลง ส่วนที่มีการยกเว้นกรณีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพและกรณีชราภาพก็หมายถึงว่าเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นแล้วเท่านั้น ประกอบกับปัญหาความซ้ำซ้อนในการส่งเงินสมทบทั้งของผู้ประกันตนและรัฐบาลที่อาจจะเกิดขึ้นด้วยแล้ว จึงเห็นว่า ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ย่อมสิ้นสุดลง และไม่สามารถส่งเงินสมทบต่อในฐานะผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๖

^{๑๓} ปรตดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๑๔} ปรตดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๑๕} ปรตดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

^{๑๖} ปรตดูเชิงอรรถที่ ๑๒, ข้างต้น